

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

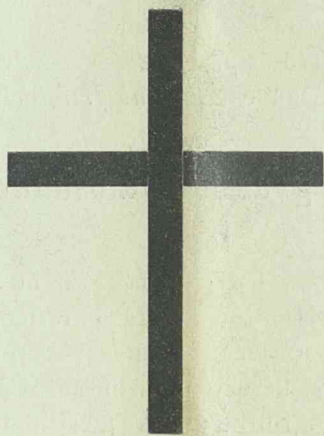
Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő: **Cs. Szabó Kálmán.**

Szerkesztő
és laptulajdonos: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér sora 10 kr.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D Fia könyvnyomda

Erzsébet királyasszony.

1837—1898.

(n) Nem tudom a képzelet üzé velem valami káprázatos játékát, vagy fájó lelkem lát egy allegorikus képet. Hallga csak! Szferák zenéje lágy ütembe szól s a felhők felé emelkedik egy halvány nő alak mennyei dicsfény között, balkarján emelve két éves gyermekét, jobbával ölelve egy deli ifjut. Az anya, az isten számlója előtt ölelkezik feltalált gyermekével.

Oh! valóság e kép s nem álom. Oh! szörnyű való!... Ki oda felemelkedett az angyalok közé, Erzsébet királynénk. Nem tér többé vissza, hiszen az ég se engedné s örvend talán, hogy magához ragadhatta a föld legszentebb angyalát. Szörnyű végzet, hát még meddig üldözöl minket? Miért téped ki félőn ölelő karjaink közül azokat, kik legkedvesebbek nekünk. Miért nem hagyta vigaszunkra itt őt, hiszen már ugy is mind elvitted, kiket gondosan őriztünk.

Egy merénylet, melyre nincs szavunk, nyelvünk kicsiny nevén nevezni azt, ha csak átokra nem nyilik ajkunk. Egy tördöfés, egy aljas eselszövény, emberi rut süllyedésünk bélyege elég volt arra, hogy itt hagyjon minket Nagyasszonyunk, felköltözzék innen egyenesen az ur jobbához.

Sir a király s vele sir a nép is, ha letekint az a szenvedő arcz ide, erre a sárral, undok bűnökkel telt földre, láthatja most, hogy milyen nagyon szerették őt. És még is itt hagyott — nem tér vissza többé. Fohászukra néma ajka nem ad feleletet. Nincs többé védangyalunk. Meghalt — igazán meghalt.

Szegény ősz királyunk, te a gyötrelmeknek hőroza! Téged se kimél meg a sors nagy ur s királyi szivedbe a végzet zord keze bele irta, hogy szenvedés az élet iskolája.

Csak sirj — sird ki bánatod, hiszen hü magyarjaid is veled könyeznek.

Életében senkinek nem vétett, védszárnyait terjesztette ki mireánk s balsorsunk felett ő is kesergett s ha reánk szebb hajnal fakadt, velünk ült örömnépet.

Aztán egyszerre a sors kiragadta anyai karjai közül féltett gyermekét, a mi reménységünket és ő elindult keresni, mert nem hitte, hogy meghalhatott. Magas hegyeken, sűrű lomb között, illatos kertek vadregényes helyein kutatta gyermekét, de nem találta fel. És most egy gyilkos törsturás után fellelte azt, kit miközöttünk hiába keresett.

Oh! hatalmas Isten, hát hol van a te igazságod?! Mit vétett e Nagyasszony, hogy ily szörnyű módon juttatod a mennybe, miért irigyelték tőlünk az égbe, hiszen egyedül ő volt angyalunk s most ő is elhagyott.

Sirjatok emberek, engedjete könnyeiteknek szabad folyást, hiszen második anyánkat temetjük most. Gyászt öltünk magunkra, gyászoljuk őt ugy is, szivben is, zokogjatok, hiszen nincs többé nekünk Erzsébetünk — koronás királynőnk. Imádkozzunk, hogy ha már elvette innen a Mindenható, angyalai között a legelső helyre juttassa. Legyen álma csendes, boldog, milyen életében itt olyan ritkán volt.

Pihenj nagy királynénk csendesen, álmod felett a magyar nemzeted félőn örködik s imába foglalja szentté lett neved. Adjon Neked az ég csendes nyugalmat, nekünk erőt, hogy elviselhessük sulyos gyászunkat. Nyugodj békén Nagy asszonyunk, feltalált gyermekeid mellett, nyugodj csendesen koronás királynőnk — szent Erzsébetünk.

Erzsébet királynét meggyilkolták.

És most mindennek vége van!... Azt a nemes szívet, a mely annyit szenvedett és vérzett, mert a sors kegyetlen csapásokkal jutalmazta jóságáért, ezt a nemes szívet orgyilkos töre szurta át. Idegenben, távol tőlünk egy orgyilkos rabolta el életét és csak azért, mert gyáva gazságában gyilkolni akart; a legjobb királynét ölte meg, akit a sors trónra ültetett.

A véres tett híre, hogy megérkezett, s szétterítette sötét szárnyait az országunkon, nem akartak az emberek hinni benne. A királynét megölték! — szólt a kegyetlen távirat s jött reá a kérdés: melyik királynét? Mert hogy az asszonyok asszonyát, a királynők királynőjét, a mi édes anyánkat, szomoru időkben hatalmas Pártfogónkat, Erzsébetet megölték volna, akadt volna oly szörnyeteg, ki átkozott fegyverével élete ellen törjön, meggyilkolja azt, ki soha életében senkinek sem vétett, mindig és mindenkinek javát akarta — hihetetlennek tetszett.

Pedig úgy van: Erzsébet királyné nincs többé! És nem üres frázis, hogy reszket a toll kezünkben, amidőn ezt leírjuk.

Szívét döfte át az anarchista orgyilkos fegyverre; éppen azt a szívet a sok millió közül, amelynek legkevesebb része volt a politikai élet hidegségében s legnagyobb büne az volt, hogy nagyobbak teremtette az alkotó a többinél és jobban tudott bizni az emberiség jóságában, mint amennyit az megérdemelt.

Beköltözik a csend, siri, kétségbeejtő csend szíveinkbe, s ott ül minden igaz honfinak az arcán az a néma fájdalom, amelynek nagyságát mérlegelni szinte lehetetlennek tűnik fel.

S ha majd az első napok viharos fájdalmai eltűntek s a főlháborodás, utálat, boszuvágy zavaros érzései lecsillapulnak bennünk, csöndesebb pillanataiban a magába szálló szemlélődésnek elmélkedhetünk rajta, mit veszítettünk.

Valóban borzasztó is azt elgondolni, hogy a szüzi tisztaságnak, a hófehér ártatlanságnak e remek templomát egyetlen tördőfessel lerombolja egy állat. És valjon állat? — akadna bestia, mely ily elvetemültségre kész?

Nem! — Egy ember az!

És mi mély szégyenkezéssel valljuk, hogy mi is emberek vagyunk.

Mily tragikai halál! Milyen vértanui befejezése egy életnek, amely e gyilkosság nélkül is vértanúság volt. Elveszítette egyetlen fiát, nem régiben szeretett nővéret, s aztán keresi a lelki egyensúlyt és egészséget; keresi a feltalálhatatlant... az élet elvesztett békéjét, míg végre — feltalálta...

Összetörve, a fájdalomtól leverve, zokogunk Erzsébet királynő halála fölött és megrendülve gondolunk a magyar királyra, s összetett kezekkel, szívünk mélyéből kérjük a jóságos istent, minden emberek atyját, adjon neki erőt, hogy elviselni tudja a sorscsapások e legnagyobbikát.

Nehéz a vigasz, nagyon nehéz, a midőn mi is annyira reá szorulunk, szívünk elszorul, könny gyül szemünkbe: Isten hallgass meg minket, kérünk téged, hogy ne engedd hazánkban megnyilni azt a borzasztó örvényt, amelyből ily világrendítő gonoszságok fakadnak.

A gyilkosság.

(Szept. 10.) *Erzsébet királynét meggyilkolták.* (Az Udvarhelyi Híradó eredeti távirata.) A királynét a genfi kikötőben törrel Lucheni anarchista leszurta. A királyné rövid szenvedés után meghalt. A merénylőt elfogták.

(Genf, szept. 10.) A merénylet Károly braunschweigi herczeg emlékszobra közelében, a Beaurivage fogadó és a Quai-Montblanc-on levő hajóállomás között történt.

A merénylő, aki egy ősz szakállu férfi kíséretében szembe jött a királynéval, hirtelen rávetette magát ő felségére és erős csapást mért rája. Ő felsége Sztáray grófnő és néhány utas segítségével talpraállt és a hajóra ment. Eközben a merénylőt letartóztatták. A hajóra érve a királyné állapota rosszabbra fordult és ő felsége elvesztette eszméletét. A kapitány vonakodott elindítani a hajót. Nemskára rémülettel vették észre, hogy a királyné nem tér magához.

A kíséretében levő hölgyek, akik körülötte segédkeztek, egy kis vérfoltot vettek észre ruháján. A gőzhajó erre megfordult és kikötött az állomáshe-

lyen. A királynét evezőkből és vitorlavászonból hirtelen készített hordágyon a Beaurivage fogadóba vitték, Golax és Mayer orvosok és egy lelkész azonnal segélyére siettek.

Nyomban táviratoztak Ferencz József ő felségének. Mindent elkövettek, hogy a királynét megmentse, de minden fáradozás hasztalan volt. *Délután három óra tájban a felséges asszony meghalt.*

A törvényszéki orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a gyilkos háromélű hegyes fűrészreszelővel szurta le ő felségét. Tettének elkövetése után futásnak eredt, de két kocsis elfogta.

A gyilkos nem ellenkezett, sőt *utközben dalolt* és többek között így szólt:

— *Azt hiszem jól találtam. Alkalmasint halálos volt a döfés.*

Az őrszobában a gyilkos azt vallotta, hogy foglalkozás nélküli anarchista és nem a munkások, hanem a gazdagok ellen tör.

Lechet vizsgálóbíró kihallgatta. Itt azt mondta, hogy nem ért francziául és megtagadott minden választ. Egy katonakönyvet találtak nála, amelyből kint, hogy 1873. április 21-én született Párisban, pármái illetőségű és *Lucheni Luiginék* hívják.

A gyászhir városunkban.

— szept. 11.

Verőfényes őszi napnak szelid ragyogása süt le mi reánk. Minden újra él a természetben. Kong, bong, borong a vén harang, vasárnapi imára hívja a hiveket, oly keservesen, búsan szól, úgy átjárja a szíveket... Sütőkörzünk gondtalan őszi napnak sugaránál itt — megdermedve, hidegföldbe eltemetve fekszik a legnagyobb asszony, édes anyánk, Erzsébet — ott...

Óh szép természet! mily édesnő varázsolhatnának téged az emberek, ha méltók kívánnának lenni tehozzád. Ha nyílt lenne minden kebel... De hagyjuk ezt...

A ma reggeli órákban merő abszurdumnak tartott hír kelt szárnyra városunkban.

Az első táviratot lapunk szerkesztősége ma reggel 1/28 órakor kapta a fővárosból, ahol még az a tegnapi este, mint sürgős távirat lett feladva, de a rengeteg leadni valóért ma reggelig késett.

Borzasztó szüksézsággal hozta a rémes hirt e távirat. Az Udvarhelyi Híradó rendes száma már ki lett hordva, s így azt bizonytalansággal bár, külön kiadásban adtuk tudtára a nagyközönségnek, a mely leirhatatlan hatást keltett a székely anyavárosban, és az embereket nem az érdekességével, hanem az esemény isszonyu, megrázó tragikumával döbbenett meg.

Ekkor már az alispáni hivatal is megkapta az értesítést s *Jakab* Gyula alispán azonnal intézkedett, hogy a borzasztó hír megyénk minden zugába minél hamarabb eljusson, elszomorítván a szíveket nagyon, nagyon hosszú időre...

Az utcákon embercsoportok verődtek össze, a kik a megrázó esemény valószínűtlenségét tárgyalták s várták a dementáló táviratot. Csakhamar megjelentek a középületeken, egyes magánházakon a gyászt hirdető fekete lobogók, azonban ezek mind nem voltak elegendők arra, hogy a kételyeket teljesen eloszlassák.

Minden társaságban a királyné tragikus kimulta képezte a beszéd tárgyát, mindenütt átkozták az elvetemült gonosztevőt, a ki nemcsak nekünk loyális alattvalóknak okozott bánatot, megmérhetetlen veszteséget, hanem megrázta az egész világot, amerre csak a drót a szomoru hirt elvihette.

Egész forradalmi színezete volt a városnak a délelőtti órákban.

Nem, nem történhetett ilyen!

Ki bántotta volna a mi forrón szeretett királynénkat!

Miért tehetők volna azt?

Délután aztán megjött a várva-várt távirat — hivatalos — a melyből reméltük azt a tudósítást, hogy talán még sem halt meg a mi felséges asszonyunk, talán csak megsebesült.

Rövid, szüksézu volt ez is, hanem — sajnos — csak megerősítette a mi értesülésünket.

E távirat így hangzik:

Udvarhelyvármegye közönségének.

Erzsébet Királynő Ő Császári és Királyi Felségén egy anarchista által törzsúrás ejtetvén, Ő Felsége tegnap, e hó 10-én Genfben meghalt Ezen nemzetünk, királyunkat ért megrendítő gyász-

esetről a törvényhatóságot mély megilletődéssel értesitem.

J a k a b f f y, államtitkár.

Sírás, zokogás tört ki a keblekből, könny gyült a szemekbe, s nem volt szív, a mely keserű fájdalmat nem érzett volna. Hirtelen jött a katasztrófa s talán azért is volt oly romboló hatása. Megszibbasztotta az életet, kiölt abból minden örömet...

Üresnek teszik a világ, hisz olyan jó volt, olyan vigasztaló volt ezelőtt olyankor ő reá gondolni.

A törvényhatóság gyásza.

Vármegyénk törvényhatósága a megrendítő gyászeset alkalmából a következő gyászlelentést bocsátotta ki:

Udvarhelyvármegye közönsége mély megilletődéssel és megmérhetlen fájdalommal veszi és adja tudomásul, hogy *Felséges Asszonyunk Erzsébet Királyné* e hó 10-én Genfben egy anarchista nyilkos kezének áldozatul esett. Legyünk méltók önmagunkhoz s a nagy Halott iránti külső kegyelet fejezze ki teljesen, mit belsőleg szívünkben érezzünk s tartózkodjunk mindentől, mi ellentmondana a nagy veszteség feletti fájdalomérzetnek, mert a sötét gyászban vigasz gyanánt csak az áll, hogy nem magyar kéz és nem Magyar-földön oltotta ki jóságos Asszonyunk életét. Sz.-Udvarhelytt, 1898. szeptember 12.

E gyászjelentéssel egyidejűleg lett a törvényhatóság biz. tagjainak a széles gyászkeretbe foglalt közgyűlési meghívó is megküldve, a mely 15-ikének délelőtti 10 órájára hívja meg a tagokat. Egész szövegével ez:

E vármegye méltóságos főispánjának együttes megállapodásunk alapján kiadott 742—1898. számú megbízása folytán a törvényhatósági bizottság tagjait Felséges Asszonyunk *Erzsébet Királyné* halálával Hazánkat ért nagy veszteség feletti fájdalom méltó kifejezésére, folyó 1898. évi szeptember hó 15-én délelőtti 10 órára a vármegyeház dísztermében tartandó *rendkívüli közgyűlésre* mély megilletődéssel meghívom. *Jakab* Gyula, alispán. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Emlékbeszéd Erzsébet királyné felett. 3. Részvétfelirat megállapítása. 4. A temetésen résztvevő küldöttség megválasztása.

A közgyűlés.

Ez alkalomból a vármegyeház dísztermét egész kereken fekete posztóval vonták be. A zöld asztalokat szintén. Az elnöki emelvény fölé hatalmas fekete baldachint emeltek.

A megyeház külső képén is meglátszott, hogy gyászol. Erkélyén fekete zászlót lenget a szél, míg a nagyterem csarnokának főbejárata szintén drapériákkal van díszítve.

A gyászünnepélyre az egyes hivatalok és testületek is megletek hiva, s már jóval tíz óra előtt hatalmas csoportokba verődtek, gyülekeztek a talpig gyászbba öltözött meghívottak. Kevéssel tízóra előtt érkezett meg a nőegylet, a mely számára a díszterem erkélye volt fenntartva. Megható látványt nyújtott amint a fekete ruhás hölgyek nagy csoportja szótlanul elfoglalta helyét.

A tisztikar, bár meglett hiva az ünnepélyre, nem jelent meg azon.

A csarnok máskor oly vidám hangulatát, ma halk, szomoru zsongás váltotta fel s a beszéd egyetlen tárgyát, a szomoru esemény részletei képezték.

Tízest most ütötte el. A szomszédos terem ajtaja megnyílik s belép azon az elnök-főispán gróf *Haller*. Fekete díszmagyarba van öltözve. Arczán meglátszik a néma fájdalom; de úgy is van az, bárhová tekint az ember komor, kedvetlen arczokkal találkozik. Nyomában jön *Jakab* alispán és gróf *Lázár* főjegyző, mindkettő szintén fekete magyarban. Csendesesen foglalják el helyüket. Az elnök le sem ül a székébe. Állva marad. Templomi csend van. Minden szem feléje van szegezve, s oly kínos, hosszú az a félpercz is, a mig egészen megindult, remegő hangon megnyitó beszédébe kezd.

Az egész egybegyült feketeruhás közönség egyszerre felemelkedik helyéből, s az egész gyűlés folyamán állva marad.

Az elnöki megnyitó.

Tekintetes rendkívüli közgyűlés!

Vármegyénk mai rendkívüli közgyűlését megnyitva, fölkérem Ádám Albert t. főjegyző urat a mai gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A honfi bánat és legmélyebb fájdalom földulta

elszorult kebellem éltém ezuttal elnöki jogommal, midőn is a most megnyitottnak kijelentett rendkívüli közgyűlésre hívtam össze önöket; de élnem kelle e joggal... mert meghalt a mi királynénk!...

E jaj kiáltás hangzott szerte az országban! mint nemzetünk véghetlen fájdalomának, rémületének viszhangja!

Meghalt a királynénk! nyomorult, örvöngő, elátkozott gyilkosnak töre ölte meg felséges királynénkot, Magyarország nagyasszonyát, védőangyalunkat, bánatunk örömről hűsége osztályosát, ki reménységünk vala akkor is, midőn borus volt feletünk az égből, s ki mint a világ legszentebb asszonya, martirja az életnek a ragyogó trónon, mindig anyai gonddal, szeretettel e fennkölt nemes lelke egész odaadásával kötözte a vérző sebeket, melyekhez az őt oly forrón imádó magyar nemzet szolgáltatta a balzsamot!...

Ő, a kiszívott felség, e megszentelt martir, ki a szeretet eszményét képviselte itt a földön... ki akkor is midőn még gyűlölték a magyart, gyöngéd kézzel odaadó szeretettel szötte bele az első szálát abba a fehér zászlóba, mely feltámadást ígért a holt Lázárnak! Az engesztelődés hajnali derűjét mosolyát az ő fenséges homlokán, az ő angyali szelid ajkai körül pilanthatta meg királyi férje oldalainál *először* a sokat szenvedett hű magyar nemzete.

És ime a mi imádott jó királynénk, a mi szeretve bámult felséges nagyasszonyunk, a jóság és szeretet incarnatiója nincs többé!... ott fekszik hideg ravatalán élettelenül, s nemes angyali jó szíve már át van dőlve egy örvöngő elátkozott szörny gyilkos ádáz vasától! s ez égbekiáltó merénylet, sorsunk borzalmas kegyetlensége folytán be kelle következnie a magyar történelem ama rettenetes gyász napjainak is, melyen imádott nagyasszonyunk Erzsébet királynénk ő felsége feledhetlen dicső emlékének szentel ünnepet a zokogva gyászoló magyar nemzet!

Letűnt a mi napunk... rá feküdt a bánat hosszú sötét éjszakája, mely sötét éjben az emberek millióinak szemében gyász könnyű ül... s lelkünkben a végtelenül borzalmas fájdalom — hisz elvesztettük örökre, mindörökre felséges jó nagyasszonyunkat!

S mikor e rettentő csapás első kábultságából felocsudnánk, újból elsorol szívünk, kitör az elfojthatatlan zokogás... mert *reá* gondolunk, kit legkövetlenebbül, a legborzasztóbban sujtott a kimondhatatlan veszteség! Ő *reá* a gondviselés küldöttjére, őszbe borult atyánk, felséges jó királyunkra, ki borzasztó lelki fájdalommal közepette zokogva rebegi el: „*Életemnek legkeserűebb órája ez, hisz semmitől nem kiemelt végzetem, most már mindennek vége van*“... s a koporsóra dőlve csak azt sirja, hogy: *mindenem!*

E szívrepesztő kép láttára, a megszentelt fájdalomtól megdermedt, s önmaga is részvétre, vigaszra rászorult nemzet aggódva, reszketve tekint fel a magasba... nem tud már többé vigasztalni, csak föl-zokog, s imádkozik! milliók ajka rebegi a fohászt, csatlakozzunk mi is uraim!

Isten, magyarok igaz Istene! jóságos atyánk tégy csudát! és vigasztald meg azt, a kit hű nemzete, csodatevő szeretele sem tud már többé megvigasztalni.

Terjeszd áldó, mindenható kezéd őszbe borult gyásztól roskadozó jó atyánk, apostoli királyunk fölébe...

Csillapítsad szívének vérző sebeit, száritsd föl égető könyeit — s óh adj, adjál erőt nekie *tovább is örkölnie* hű népei fölött!

És te szegény, szegény imádott nagyasszonyunk, te béke angyal, lelkünknek megszentelt kincse, mindennünk! tekints alá uj, fényes otthonodból, nézz e kebel viharra, mely milliók szívében dulva, enyhet, vigaszt nem talál; lásd égi angyal, egészen érdemtelenek még sem valánk, hogy oly forrón szerettél!

Imánkban kérünk, áldd meg a magasból, bánatban roskadozó királyi férjedet; oh áld meg elárvult magyar népedet! Isten, jó Istenünk! nyugtassad nagyasszonyunk hű szíve-porát!

A beszéd elhangzása után gróf Lázár Ádám főjegyző tartja meg beszédét.

A főjegyző beszéde.

Méltóságos gróf főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mély a gyász, — sötét a bánat, — mérhetlen a veszteség!

Magyarország egéről egy csillag hullott alá, az

a csillag, mely majd 4 tizeden át tisztán, fényesen tündökölt s mely vezérelt az ígért földje felé.

Erzsébet királyné gyilkos kéznek esett áldozatul.

Valjon csakugyan a pokol kapui diadalt vehetnek a menyországon?

Valjon vétethet-e nemzetünk oly nagyot, hogy így lesujtod istenünk?! hogy keresztül vezetted a Golgotának minden fájdalmas útjain?

Hisz alig száradtak fel a meyerlingi gyászos napok könyei — már zarándok utra vezetés az ágyai erdő csöndes kápolnájához — s midőn onnét is hegedő sebekkel térünk újra meg, akkor csillámlik fel a gyilkosok a svájci hegyek közt — hol orgiát űlt a *szabadosság a szabadság felett!*

Oh! mert panaszos szavakra kell nyitnunk ajkunkat, midőn gyors egymásutánban ragadod el tőlünk azokat, kik e sokat hányatott nemzetnek édes nyelvét megtanulák érteni, kiknek az fájt, miért mi siránk s kik azon örvendeztek, mi nekünk vigaszt hozta!

Oh, tanulják már egyszer meg tőlünk minden más nemzetek, hogy a magyar nem úgy szereti felkent koronás fejét, miként ők — 1000 évnek mese-szerű legendája tanunk *reá*, hogy a viharos századok vészes utain e nemzetnek imádságba való király-hűsége volt a talizmán, s hogy e nemzet rajongó szereteténél csak egy erőnye volt nagyobb, és ez a megbocsátás, a kibékülés!

Ezer éves multunk fénye eltakart minden sötét pontot, mely gyászra emlékeztete, s Te elköltözött angyal! Jóságos királynénk biztos kezekkel fontad a köteleket, mely ily szorosra összefűzte Királyt a Nemzettel!

Munkádhoz a női szív gyöngédségét vetted segítségül s midőn koronás férjedet hitvesi szeretettel öleled — akkor nemzetünk keblére simult a király, s midőn csengő hangodon nyájasan szólítva egy-egy komor redőt simítottál el — mindannyiszor egy-egy válaszfal omlott össze — mely Király és Nemzete közt állt!

De honnét vetted a varázserőt ehhez, Te áttűtetett Felséges virág?!

Hisz messze tőlünk, nekünk idegenbe ringaták bölcsőt, más volt a dajkadál, mások gyermek álmaid s tündéri mesékben nem szöttek bele nagy Hunyadunk, Mátyásunk, Kinizsy, Zrínyi vitézi tetteit, — azt sem regélték el Neked, hogy mit visszhangoztak Pozsony komor falai Mária Teréziának?!

Nem jártál-keltél aranyos rónákon, nem bércezes völgyeink ölén s Mohácsnak gyászos emlékére sem tört fel sóhaj kebledből!

S Te mégis megértél minket, — zengő nyelvünkön szólalál meg — megtanultad mind azt, mit ábrándos gyermek lelked magával nem hozhata, s úgy tudal szeretni minket!

Igen! mert szíved kiérezte, hogy a trón tiszta és erős alapra van emelve — a magyarnak hagyományos királynőségére — ez alkotásunk erős és ha nincs *idegen árnyaktól* körülveve — annak fényétől megtörlik a napsugár, hogy annál nagyobb pompában ragyogjon le mi *reánk!*

Jóságos Asszonyunk! Te a nemzet zömével jöve imádkozni a haza bölcsének ravatalához, im! Nemzedet osztatlanul s vigasztalan tekint fel most Te *reád!*

S a könnyecpek, mit akkor ejtettél — tengerre nőttek hű néped szemében!

Vigaszunk a gyászban alig van — bár mi is ott keresünk balzsamot fájó sebünkre, hol Te azt felleled!

Oda fordulunk szorongó lélekkel a Hit világához — s esdve kérünk hatalmas Istenünk eléged meg a csapást, mit atyai uralkodónk s nemzetünkre mértél ki!

Adj erőt ősz királyunk-s Nemzetünknek, hogy tartsa fenn a lelki egyensúlyt, fordítsd el haragodat, mert mély a gyász, sötét a bánat, mérhetlen a veszteség!

A beszéd végeztével Jakab Gyula alispán indítványozza, hogy e mindnyájunkat ért megrendítő gyászeset alkalmából Udvarhelyvármegye közönsége feliratot intézzen Ő Felségéhez, s azon reményben, hogy a közgyűlés indítványát helyesléssel fogja venni, azt meg is szerkesztette. (Olvassa.)

A részvétfelirat.

Császári és apostoli királyi Felség!

Legkegyelmesebb urunk!

Az a megrendítő csapás, mely bálványozott Király Asszonyunk Erzsébet ő Felsége végzetes el-

hunytával, mint a tiszta égből lehulló villám nehezett Felséged hű Magyarországnak minden rendű lakóira, akadozóvá tette a szívek verését, elnémitotta a beszédes ajkakát.

A milliók szíven átrezgő fájdalom csaknem oly éles, szagató, mint azé a legnemesebb szívé lehetett, melynek dobogását a vad merénylő töre megakasztotta.

Mély gyászbá borultak Felséged hű népei s a megkövült fájdalom nem talál méltó szavakat a megnyilatkozásra.

Ily lelki állapotban könnyes szemekkel tekint fel Felséged magas trónjához Udvarhelyvármegye törvényhatósága s hön esedezik az egek Urához, hogy Felséged nemes szívének sajgó sebére a Hit balzsamát csepegtesse, s engedjen némi enyhületet találni a népek millióinak boldogításában.

A legmélyebb alattvalói hódolattal öröklünk Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Sz.-Udvarhelyen, 1898. szeptember hó 15-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Császári és apostoli kir. Felségednek leghivebb alattvalói:

Gróf Haller János,
főispán.

Jakab Gyula,
alispán.

Gróf Lázár Ádám,
főjegyző.

A közgyűlés a felirat szövegét elfogadta.

Dr. Solymossy Lajos indítványára úgy az elnöki megnyitót, mint az alkalmi beszédet és a feliratot egész terjedelmükben jegyzőkönyvre veszik és kinyomatva a községeknek megküldik.

Gróf Haller főispán indítványára, vezetése alatt egy három tagú küldöttség megyen fel a temetésre, melynek tagjaivá Ugron Gábort és gróf Lázár Ádámot kéri fel, s kéri a közgyűlés jóváhagyását, hogy Ő Felsége ravatalára a vármegye nevében koszorut helyezhessenek.

A közgyűlés helyesel, s a fekete ruhások olyan csendben, mint a hogy jöttek, széteszanak.

A város gyásza.

Alig telt el egy nap s a zajongó városban tetőtől-talpig gyászba öltözött a vigság, a muzsika, a dal mind-mind elhallgatott.

Fekete lobogók, fátyollal bevont trikolórok lengenek a házak ormain. A férfiak fekete ruhában, fátyol karszalaggal járnak az utcákon. Az előkelőbb kereskedések kirakatait a királyné fekete keretes arcképe díszíti.

Az országos gyász mánifestációból a város képviselőtestülete is ki akarva venni a maga részét, dr. Gyarmathy Dezső polgármester a következő gyászkeretes meghívót bocsátotta ki a képviselőtestületi tagokhoz:

Székely-Udvarhely város tanácsának határozata folytán a képviselőtestület tagjait Felséges Asszonyunk Erzsébet Királyné halálával hazánkat ért veszteség feletti mély fájdalom kifejezésére, folyó 1898. év szeptember 15-én délután 3 órára a tanácsház termében tartandó *rendkívüli közgyűlésre* tisztelettel meghívom. Dr. Gyarmathy Dezső, polgármester. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó beszéd és ezzel kapcsolatosan megemlékezés Erzsébet Királyné életéről. 2. Indítványok. 3. Részvétfelirat megállapítása.

Csendben gyűltek össze a képviselőtestületi tagok s a kis terem teljesen betöltötték. Majd megjelent dr. Gyarmathy fekete magyarruhában s a következő beszédet tartotta:

A polgármester beszéde.

Tekintetes képviselőtestület!

Magyarország védangyalát meggyilkolták. Ez a rémhír terjedt el napokban, és nem volt ember, a ki kétkedéssel nem fogadta. Képtelenségnek tartottuk, — hogy azt, a ki bár oly magasan állott, de még is magakörül szeretetet, áldást és békét terjesztett, ki ha a népek életébe belenyúlt is, csak békének és szabadságnak volt védője, ki az elnyomottakat fel-emelte, a szenvedőket bátorította, kinek halála az emberiség egyik legnagyobb vesztesége — akadjon anyától szült ember, ki merészkedjen gyilkot emelve rá, megölni. Sajnos, mely meglepetéssel kellett a hír valóságáról meggyőződni, hogy a legalkotmányosabb uralkodó nejét, a szentek mintaképét, Felséges asszonyunkat Erzsébet királynét, a vad fanatizmus egy eszköze, folyó év szeptember 10-én, Genfben, törrel leszurta.

Mély fájdalomban megtörve állunk Hazánk véd-angyalának ravatala felé fodrulva, és felújul lelkiünkben drága halottunknak szent élete, kinek minden gondolata, minden cselekedete csak azért volt, hogy közel hozza a legnemesebben gondolkodó, gazdag uralkodói erényekben bővölködő koronás Királyunkat hű nemzetével, a magyar nemzettel.

Miksa bajor herczegnek és nejének Ludovika herczegnének volt második leányuk. 1837. decz. 24-én született Possenhofenban, a bajor Alpes-vidéken, a hol már gyermekkorában gyökeret vert szívében a természet rajongó szeretete. A kis Erzsébet csodaszép gyermek volt, kinek vig kedélye, nyájas, szelíd lelke megszerezte környezetének imádó szeretetét. Szívesen elegyedett szóba a föld népével, hallgatta ajkukról a régi meséket, regéket, melyek minden szépért fogékony szívében még növelték a néphez való ragaszkodást.

Már gyermekkorában mutatkozott az a vonás, mely később jellemző volt a hatalmas birodalom királynéjára: nem szerette az udvari élet ragyogását, huzódott tőle míg lehetett, de ha egyszer benne volt és reprezentálni kellett, felségesebb alakot képzelni sem lehetett nála.

Posseohnfenban és környékén a kis tündérnek nevezték, mivelhogy jó szíve nagyon vonzódott a szegényekhez.

Ugy nőtt nagyra, szépségben, jóságban és minden lelki tökélyben, a magyarok leendő királynéja.

1853. augusztus havában történt, hogy Ferencz József király Ischelbe rándult leánynézőbe. Ott tartózkodott akkor az ifju herczegleány szülőivel. Az első találkozás után külön gyorsfutárral üzenete királyunk édesanyjának, hogy megtalálta azt, a kit keresett.

Az eljegyzés 1853. augusztus 18-án, királyunk születésnapján történt. Az egybekelés pedig 1854-ben. Már az egybekelés napján meglátstott, hogy aszszonyi nemes szív jutott a trón közvetlen közelébe. 568 politikai fogolynak a büntetésük hátralévő része, 311-nek pedig részben el lett engedve.

A magyar földre csak 1857. május havában tudott jönni, de első ténye 400 politikai fogoly szabadon bocsáttatása volt. De nem soká lehetett hazánkban, mert május 29-én elhalt a háromhónapos kis lánya Zsófia főherczegnő. Bánatában a nemzet mély részvéttel osztozott, s alapos feltevés, hogy a gyász e napjaiban tanulta megismerni Erzsébet királyné az ő hű magyar népét. E szomorú napokban verhetett gyökeret az ő lelkében az a tudat, hogy ezt a nemzetet szeretni és megbecsülni igenis érdemes.

Sokkal később mondta ugyan, de már akkor fogamzott meg szívében az a mondas, melylyel jellemezte viszonyát Ausztriához és Magyarországhoz. — Ha Ausztriát baj éri, akkor nagyon fáj a szívem, de ha Magyarországot szerencsétlenség sújtja, azt kérdezem magamtól: elbirja-e majd a szívem ezt a súlyos megpróbáltatást.

Jellemzi hazánkhoz és nemzetünkhez való ragaszkodását, hogy nyelvünket nagyon szépen elsajátította már a koronázást megelőző időkben.

Magyarország és a magyarokhoz való szeretete tükröződött vissza abban az elismerésben és nagyra-becsülésben, melyben Deák Ferencz iránt viseltetett. A hazabölcseinek örök érdemei iránt mily nagy elismeréssel volt, mutatja az, hogy koszoruját saját maga helyezte a halott szívére. És méltán írta hazánk egy kronikása ez alkalommal: A történet könyvébe fel lesz jegyezve, hogy ennek az árva nemzetnek is volt egy királynéja, a kinek sóhaja összevegyült a fájdalomban a kolduséval, a ki Magyarország legnagyobb fiát, a nemes lelkek hálaérzetével, meggyászolta őszintén, igazán . . .

De életében sokszor érték csapások, sokszor érték megpróbáltatások, Igy az 1859-iki olaszháború, mely az osztrák birodalom hatalmát alapjában megrendítette. Azután az 1866-iki háború, mikor futva kellett a birodalom székvárosából menekülnie. Nem érdektelen itt megemlíteni, hogy egy út volt menekülésre: Magyarország. De az uralkodó környezetében akadtak emberek, kik rebesgették, hogy nem lesz jó oda menni, mert hátha a birodalom bomlásából kivirít a bosszu vérpiros virága.

Egy ilyen gyanúsító czélzás a királyné jelenlétében is történt, ki azt a legnagyobb méltatlankodással utasította vissza, mondva: Az a nemzet, mely Mária Terézia mellé állott, mikor az egész világ elhagyta, ma sem felejtette el a Moriamur fenkölt jelszavát; megyek hű magyarjaim közé.

Közénk jött és neki lehet nagyrészen köszönni, hogy koronás királyunk van, fáradhatlanul működött

az ellentétek kiegyenlítésén, a magyar nemzet jótékony nemtője volt az alkotmányos harcokban, segített eltávolítani a fejedelem köréből féltreértést és roszakaratot.

Legnagyobb csapás érte 1889. január 30-án. Ettől a naptól kezdődik az ő kinos testi és lelki szenvedése. Mert a mondott napon vesztette el fiát, lelkének legnagyobb gyönyörűségét és büszkeségét. Ő neki jutott a nehéz feladat felkeresni az uralkodót vele a gyászos hirt tudatni. Ő neki jutott a nehéz feladat királyi férjét vigasztalni. Csak azután, hogy a temetés elmúlt roskadt össze a kegyetlen szenvedések súlya alatt. És e naptól fogva soha többé mosoly nem jelent meg ajkain, idegen maradt örökre az öröm szívétől és gyászolta üdvösségét.

Véget csak akkor ért, mikor egy gonosz kéz megölte Őt, s megölte fájdalmát . . .

Áldott és szent legyen emléke!

Beszéde végén felemlítette, hogy a közgyűlés jóváhagyásának reményében *Jung-Cseke* Lajos, *Bedő* Ferencz képvis. testületi tagokat és *Jánosy* Gyula tiszti ügyészt felkérte, hogy egy, a legmagasabb trón számolyához felküldendő részvétfeliratot szerkesszenek s azt felolvassa:

A részvétfelirat.

Császári és Apostoli Királyi Fenség!

Legkegyelmesebb urunk!

Ama durva tör, mely a legtisztább szívet megsebezte, amaz istelen kéz, mely Felségednek hitvesi szívét oly érzékenyen sértette: a székely anyaváros minden egyes polgárának, hazafias lelkét is, mély fájdalommal sújtotta.

El tudjuk képzelni, hogy mily óriási fájdalom szakgatta Fenségednek nagy lelkét e szomorú napokban, s szeretnők megszomorodott szívébe a vigasztalás balzsamát csepegtetni; ámde, hogy nyujtsunk mi vigasztalást, mikor magunk is vigasztalhatatlanok vagyunk, mert hiszen a nemzetnek édesanyját, magyar hazánknek védőangyalát veszítettük el.

De talán némi enyhülést nyujthat Felséged atyai lelkének az a tudat, hogy miként összetart a magyar nemzet akkor, mikor külellenség támadja meg a hazát: ép úgy egyek vagyunk ma a mély fájdalomban, azon koporsónál, mely Felségednek és a magyar nemzetnek közös, drága kincsét zárta magába.

Azt a sötét gyászt, mely a királyi trón fényét elhomályosította, azt a komor felhőt, mely Felséged hitvesi szerető szívére nehezedett, világosítsa meg Felséged vallásos lelkének lángja, s a magyar nemzet osztatlan szeretetének ragyogó fénye.

Midőn Székely-Udvarhely városnak polgárai őszinte és igaz részvétellel járulnak Felségednek magas trónja elé, legmélyebb jobbágyi hódolattal maradunk Császári és Apostoli Királyi Felségednek leghivebb alattvalói.

Dr. *Solymossy* Lajos indítványára úgy az emlébeszéd mint a felirat teljes szöveggel jegyzőkönyvre vétetni elhatároztatik.

Dr. *Gyarmathy* polgármester a képviselőtestülethez ez alkalommal a következő indítvánnyal járul: Mondja ki a képviselőtestület, hogy:

1. Mindkét felekezeti gyász szertartásánál testületileg vesz részt.
2. Az ipartestületeket felhívjuk a képviselőtestülettel együttesen szíveskedjenek megjelenni.
3. A szertartás és temetkezés ideje alatt a harangok meghuzatnak, az illetékes hatóságok e részben megkerestetnek.
4. A temetés napján, szeptember 17-én az összes üzlethelyiségek becsukva tartatnak.
5. A főbb vonalokon: Kossuth-utca, piacterek és Bethlen-utcában a lámpák gyászfátyollal bevonatnak és d. e. 9—11 a gyászszertartás alatt és d. u. 2—6 ig a temetkezés ideje alatt meggyújtatnak.
6. Az iskolák a temetkezés napján szünetelnek.
7. A tánciskolák a temetést követő három napig, tehát bezárólag szeptember 20-ig szünetelnek.
8. Ugyan ez ideig a zenekaroknak nyilvános helyeken vagy tereken játszani nem szabad.
9. A városi tisztviselők és a képviselőtestület tagjai október 10-ig gyászt tartanak, külső jelvényül gyász kar-kötőt hordanak.

A közgyűlés az indítvány mind a kilencz pontját általános helyesléssel tudomásul veszi s a gyűlés a legnagyobb csendben szétoszlik.

A temetés napján.

Még most csend van. Az összes üzletek zárva vannak. Az utcák kihaltak. Elvértve láthatni egy-egy fekete ruhás embert, asszonyt. Azok is szótlanul sietnek tova. Nem beszél ma senki. Komorság ül a kedélyeken, a mely megnémítja a nyelveket.

Az utcák lámpái gyászfátyollal vannak bevonva. Alattuk ég a láng.

Aztán megkondulnak a harangok. Népesedni kezdenek az utcák. Bárhová tekint az ember, feketeség, mély gyász mindenütt. Imára sietnek az emberek, hogy e nehéz órákban az alattvalói szeretetnek és hűségnek kifejezést adva, leboruljanak az Isten elé és kérjék szívök egész hevével az ég Urát, hogy enyhítse kegyelmével ő felségének fájdalmát.

Imádkoznak Ő érte. A mi forrón szeretett Nagyasszonyunkért, akitől a sors kérelhetlen hatalma oly tragikusan fosztott meg.

Kérik az irgalmas Istent, hogy nemzetünknek e megpróbáltatás napjaiban adjon erőt és bátorságot.

Az intézetek is szünetelnek.

Kilencz órakor kezdődött a felvonulás. Szótlanul, fekete zászló alatt, tanáraik vezetése mellett vonulnak fel az összes intézetek a katolikusok nagy templomába. A felsőpiactéren gyülekeznek a Nőegylet fekete ruhába öltözött tagjai. Onnan vonulnak a templomba testületileg.

Ugy sietnek oda az emberek, mintha ott feküdne virágok alatt, fehér arcczal a megölt királyné a ravatalon.

Amott egy szótlan, komor, feketeruhás férfitábor megyen. Elöl a czéhek zászlóit lengeti a szellő s enyeleg az őszi nap halvány sugarival.

Sokan lehetnek ott.

A menet élén *Jakab* Gyula alispán halad s a vármegye tisztviselői karához csatlakozik a kir. törvénytörvényészek és városi tanács.

Külön testületileg megyen a tisztikar s amodább gyülekeznek a kereskedők.

Bánat és megilletődés nyoma van az arcokon. Mert úgy is van az, bárhová menekül is az ember e nagy szomorúság elől — teljesen mindegy. Ez a gyász, ez a keserűség utoléri mindenütt. Előbb vagy utóbb. Ez elől nem lehet elfutni sehová senkinek.

Szép őszi napsugaras nap van. Talán ennek az égi csillagnak ragyogása aranyozza be a mi Patronánknak, mi tőlünk távol levő ravatalát.

És a mig ajkunk imára nyílik meg: nagy pompával viszik Bécsben drága halottunkat utolsó útjára, eltemetni a kapuczinusok sirboltjában . . .

. . . Aztán megtelik a templom hajója, hogy boldogult királynénkért könyörögjünk, hogy annyi földi szenvedés után találja meg az örök békességet és boldogságot . . .

Szobrot a királynénak!

A királyné meghalt! . . .

Gyilkos törétől átszurva, már sirjában nyugszik Erzsébet.

A sors rettenetes csapása eljutott mi hozzánk, a mély gyász csendje borult le reánk, melyből nem halszik ki más, mint érző szíveknek fojtott zokogása. . .

Elvesztettük őrangyalunkat.

Áldó, gyöngéd keze nem törli le többet e nemzet könnyeit. Porló teteme nem lesz a miénk, nem magyar föld ad neki pihenőt.

De emléke: — az a miénk!

A ki a miénk volt, velünk érzett mindig. Együtt sirtuk nehéz szenvedésünk, a mig hajnal fénye nem derült e hazára.

Állítsuk fel szobrát a mi királynénknak!

Anyá volt, mártír volt és királyné: álljon ez a szobor, legyen hirdetője nemzeti hálánknak, s ne legyen senkisem, kinek része ne legyen benne.

Lapunk szerkesztősége megkezdte itt az adakozást, s járuljon ahhoz minden igaz honfi és leány. Nem az összeg nagysága teszi becsessé ez emléket, hanem, hogy az teljesen a nemzét erejéből jött létre.

S a mig áll a szobor, hirdeti majd aztat: ez csak a miénk volt! s ki ott nyugszik tőlünk a mesze távolban, a mi őrangyalunk lelke eljött hozzánk . . .

*

Az *Udvarhelyi Híradó* a szoborra gyűjtést nyit és a beérkező adományokat nyilvánosan fogja elismerni.

Az Udvarhelyi Híradó szerkesztősége. . . 10 frt.

Ujdonságok.

Hymen. *Krausz* Ernő m. kir. erdész-jelölt ma délelőtt 9 órakor tartja esküvőjét Csik-Szeredában *Nagy* Karolina kisasszonnyal, bethlenfalvi T. Nagy Imre felsőnépiskolai igazgató leányával.

A közig. biz. gyűlése. Vármegyénk közig. bizottságának gyűlését az elmúlt hét szerdájára tűzte ki gróf *Haller* főispán. A biz. tagok közül a következők jelentek meg: *Jakab* Gyula alispán, *Diószeghy* Samu, *Sándor* Mózes, Dr. *Szabady* Ferencz, Dr. *Vá-lentsik* Ferencz, *Ugron* István, *Molnár* Lajos, *Diemár* Károly, Dr. *Nagy* Samu, Br. *Kemény* Béla, *Sperker* Ferencz, *Ferenczy* Károly, a kik mindannyian talpig feketében jelentek meg. A gyűlés jegyzőkönyvét Gróf *Lázár* Ádám főjegyző vezette.

Gróf *Haller* főispán-elnök könnyekig meghatottan emlékezik meg az uralkodó házat és nemzetet ért azon gyászos eseményről, mely áldott jó Királynénk szomorú halálát okozta, s a nagy gyászra való tekintettel, annak méltó kifejezése képpen indítványba hozza, hogy a mai ülés tárgysorozata e hó 21-én vétessék fel, most pedig az ülés azon kijelentéssel zárassék be, hogy a bizottság mély megilletődéssel jegyzőkönyvi kifejezést ad a rettentő eset feletti fájdalomérzetének.

A felállással végig hallgatott megnyitó elhangzása után elnök-főispán indítványa egyhangulag határozatra emeltetett.

Halálozások. Mult számunkban már tettünk volt említést arról, hogy *Simó* Jánosné e hó 10-én Budapesten a *Herzl*-féle szanatoriumban, a hová betegsége operálása végett szállították — meghalt. A megboldogultat a kedd reggeli vonat hozta haza városunkba, míg temetése az nap délután történt meg a ref. vallás szertartása szerint, nagy részvét mellett. — Ugyancsak e hó 13-án hunyt el Parajdon özv. *Karácsony* Józsefné, szül. Dézsi Anna. Hült tetemét ott Parajdon 16-án tették öröknypalotára. — Mindkét halottat a család és nagyszámu rokonság gyászolja.

A város közgyűlése. E hó 19-ének délután 2 órájára hívta össze a képviselőtestületi tagokat Dr. *Gyarmathy* Dezső polgármester, az ez évi harmadik rendes közgyűlésére. A tárgysorozat mintegy 38. pontból áll, s több igen érdekesnek ígérkező tárgyak fognak tárgyalás alá kerülni.

Van der Hoske Kálmán. Ennek az exotikus névnek viselője városunk közönsége előtt is eléggé ismeretes. Ez a fiatal ember hol mint író, hol mint színész, hol mint festő-növendék szerepelt s a legjobb társaságokban is megfordult — egy ideig, amíg rá nem jöttek, hogy a mindig gondosan öltözött, behízelgő modoru és őseivel dicsekvő fiatal ember közönséges szélhámos. Ilyenkor azután Hoske, vagy mint ő szokta mondani: „lovag van der Hoske“ hirtelen eltűnt. Egy rokonát, Réthy Lipót aradi papirkereskedőt egy izben meglopta, de a följelentést utólag rokona visszavonta. Azután egy evangélikus templomra gyűjtött pénzt a lovag s a pénzt elsikkasztotta. Majd ékszereket lopott, vasárnap pedig Réthy papirkereskedőnek a boltjából 700 frtnyi készpénzt és bélyeget lopott el s azután eltűnt. Rokona most már nem volt hajlandó neki megbocsátani, s feljelentette. A budapesti rendőrség Van der Hoskét a napokban már el is fogta s vasraverve kísérte az aradi rendőrségre.

Gyász-istentiszteletek. Felséges Királynénk halála alkalmából a róm. kath. egyház tegnap délelőtt tartotta meg gyász-istentiszteletét, amelyen *Jung-Cseke* Lajos apát-plebános igen fényes segédlettel pontifikált. A gyászünnepélyen a hivatalok testületileg vettek részt, a melynek lejártával az ev. ref. templomba vonult a közönség, hol *Bedő* Ferencz ref. főpap tartott megható beszédet.

A helybeli jótékony nőegylet érezve a megmérhetlen csapást, mely Ő Felsége, a szelid lelkű s kegyes Erzsébet királyné tragikus halála által hazánkat és nemzetünket érte, elhatározta, hogy *Erzsébet királyné emlékének jegyzőkönyvében megörökíti*. — Részt fognak a tagok venni a városunkban tartandó gyászünnepélyeken. Végre a kegyeletnek látható és maradandó jeléül „*Gyászkoszoru megváltása*“ czimen 200 koronát ajánl fel a királyné arczképének vármegyénk díszterme számára való megfestésére, mely összeggel egyszersmint az aláírást meg is nyitja. Ezen határozat felől Gróf *Haller* János főispán irásban értesítették, fölkelvén a további intézkedések megtételére. Fölmentve érezzük magunkat az alól, hogy a jótékony egyesület nemes eljárásának további méltatásába bocsátkozzunk.

Az iskolák gyásza. A m. kir. áll. főreáliskola,

Erzsébet királynő elhunytá felett tartandó gyászünnepélyét tegnap délelőtt az istentisztelet után megtartotta, a mely alkalommal *Pálffy* Károly tanár mondotta a gyászünnepi beszédet. — A róm. kath. főgymnasium ugyancsak azon időben tartotta meg ünnepélyét, hol az alkalmi beszédet *Gáspár* István tanár mondotta.

20000 forint. A város közgyűlésére kibocsátott meghívójának tárgysorozatában van egy olyan pont is felvéve, a mely alatt a polgármester jelentést tesz mintegy 20,000 forint igazolatlan tartozásról. Különösnek találjuk, hogy miképpen eshetik egy város, még pediglen egy ilyen kis város életében meg az, hogy egy ily tetemes összegről nem tudnak felvilágosítást nyújtani, hogy az már a tárgysorozatban is, mint igazolatlan tartozás szerepel. A mindenestre feltűnő pont iránt a képviselőtestületi tagok között nagy érdeklődés mutatkozik.

Halálozás. E hó 14-én szűnt meg élni *Doros* György szeszgyáros, törvényhatósági, és városi képviselőtestületi tag. A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Özv. *Doros* Györgyné sz. *Gyarmathy* Ida a maga és gyermekei: *Ilonka*, *Györgyke* és *Gábor*ka, valamint számos rokon nevében, mély fájdalommal s megtört szívvel tudatják, hogy *Doros György* a legjobb férj, szerető, gondos édes apa, életének 46-ik, második házasságának 10-ik évében, ma, reggeli 2 órakor megszűnt élni. A boldogult hült tetemei folyó hó 16-án d. u. 3 órakor fognak a háznál tartandó rövid ima után, az ev. ref. temetőbe öröknypalotára helyeztetni. Béke örködjék sirja felett! Székely-Udvarhelyt, 1898. évi szeptember hó 14-én.

Személyi hír. *Kuncz* Elek tankerületi főigazgató és *Szentkirályi* Kálmán ig. tanácsi titkár, — az állam és a gym. között kötendő államsegély-szerződés végett — városunkban időznek.

Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök körlevelet bocsátott ki egyházmegyéje papjaihoz, a melyben a nemzeti gyászban való részvétel módjaira nézve rendelkezik.

Felhívja papságát, hogy mindegyik joghatósága alá tartozó áldozópap egy gyászmisét mondjon a királyné lelkiüdvéért és egy szent misében az ég vigasztalását és ottalmát kerje a felséges királyra és királyi családra. Elrendeli, hogy az erdélyi püspökség főigazgatósága alá tartozó összes iskolákban gyászünnepélyt tartsanak, melyen az intézet egyik tanára vagy tanítója a nemzetet ért gyász nagyságát, a királynénak a haza alkotmánya visszaszerzésében való áldásos közremunkálását méltassa s az ifjúságot a királyi családhoz hűségre, a hazához szeretetre buzdítsa.

A nemzeti gyász ideje alatt a közös isteni tiszteletek alkalmával külön imádságként a királynéért és a királyi családjáért három Miatyánk és a szent Szűz vigasztaló segítségéért három Üdvözlégy mondassék.

A vaskapu-csatorna átadása. A Vaskapu csatornát, mivel teljesen elkészült s a csatorna előtti munkálatok is befejeztettek, a jövő héten tartandó felülvizsgálat után a forgalomnak átfogják adni s ezentúl a hajók ott fognak közlekedni.

A leggyászosabb felirat. Immár befejezéséhez közeledik *Fankovich* Gyula főreáliskolai tanár művészi keze alatt a megyének király Ő Felségéhez intézendő részvétfelirata. Gyászos a tartalma, gyászos fekete a színezése. Hermelin szegélyű fekete bársonnyal bevont ravatal előtt eloltott fáklyával gyászol a magyar nemzet géniusza egy letört oszlop oldalán. A csonka oszloptörzsön a gyászfátyolba takart magyar czimer, az oszlop talapzatán pedig a bajor czimer ékeskedik. A magyar czimer alatt a nemzetet a legmélyebben megrendítő gyászos merénylet kelte olvasható. A talapzat körül pálmalevelek, rózsaszirmok s elhullott rózsaszirmok lepik el a földet. A ravatalra helyezett koszorú szalagjainak felirata a következő: Magyarország őrangyalának hű nemzete. A ravatal tetején bársony párnán a fejedelemlő korona nyugszik, melyre egy szárnyaló génusz csillagkoszorút helyez. Az egész csoportozatot betetőzi egy koronával fedett gazdag díszítésű mennyezet, melyen egy halotti mécs halvány lángja lobog.

Az anyagiilkos végtárgyalása. A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint a hogy már arról a múlt számunkban megemlékeztünk, pénteken, 16-án tartotta *György* János anyagiilkos bűnügyében a végtárgyalást. A törvényszék a következőkép alakult meg: elnök volt *Györfy* Titus, szavazó-bírák: *Demény* és dr. *Voith* törvénybírák. A gyilkos teljes beismerésben volt s a délután kihirdetett ítélet szerint

életfogytiglani börtönrre ítélték. Ugy az ügyész, mint a védő fellebbeztek.

A lótenyésztő-bizottság által folyó hó 18-ára rendezett jutalomdíjjal összekötött tenyészlókiállítás — a Királyné halála következtében — a lótenyésztő-bizottságnak elnöke, f. év október 7-ére napolta el.

A kollegium gyászünnepélye. A sz.-udvarhelyi evang. reform. kollegium az örökre feledhetetlen s b. e. *Erzsébet magyar királyné* megrendítő halála alkalmából, 1898. szept. 19-én, hétfőn d. e. 11 órakor saját dísztermében, gyászoló-ünnepet tart, a következő sorrenddel: 1. A gyülekezet éneke. 2. Halotti ima, Kádár Dénes vallás tanár által. 3. Gyász dal. 4. Alkalmi szózat, a tanuló ifjúsághoz, Bod Károly tanár által. 5. Fohászkodás Erzsébet magyar királynéhez, írta: Makai E. Szavalja Márton Árpád 8. g. o. t. 6. Záró-ének.

A levelezőlapok megdrágulása. Már régebben említettük, hogy a kormány a levelezőlapok árát a nemzetközi postaegyezség értelmében fölemeli. Most — mint értesülünk — az áremelésre vonatkozó elő-munkálatok már elkészültek s e szerint a jövőben a levelezőlapok árának fölemeléséből származó többletet bizonyos, a postaszolgáltatban föltétlenül szükséges reformok megvalósítására fordítják. Az elkészült javaslatok szerint a levelezőlapok áremelése a kötelező koronaszámítás életbelépésekor lép érvénybe. Az új levelezőlapok gyártásához legközelebb hozzá is fognak.

Figyelmeztetünk a lapunk mai számában megjelent „*Nemzeti Balesetbiztosító*“ című hirdetésre.

Emléket Orbán Baláznak. Az Orbán Balázs Székely-Keresztúron felállítandó szobra javára alulírottakhoz a következő adakozások folytak be: 1. Székely-Keresztúron f. év aug. 20-án tartott népünnepélyből 266 frt 44 kr.

2. Hoitsy Pál Budapestről 11 frt 46 kr.

3. Alsósiménfalvi bálból 2 frt 34 kr, melyhez adott még Gyárfás Endréné védnök 30 frt. Göncz Jolán és Zsuzsa egy terítő kisorsolásából 2 frt 80 kr, összesen 35 frt 14 kr.

4. Sándor János igazgató gyűjtőíván a sz.-keresztúri unitárius gym. tanuló ifjúságától 36 forint 25 kr.

E közlemény összege 349 frt 29 kr. Ehez adva az eddigi közl. összegét 149 frt 44 kr. Eddigi gyűjtés tesz 543 frt 75 krt.

Fogadják a nemesszivű adakozók hazafias áldozataikért a szoborbizottság köszönetét. Székely-Keresztúr, 1898. szept. 6. *Barabás* Lajos biz. pénztárnok.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok nem adatnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

M—a H. A féltékenység bizonyára nem szép tulajdonság, de van-e ember féltékenység nélkül? Minden ember lelkének a mélyén ott szunnyad az a bizonyos zöldszemes szörnyeteg, a melyet épol veszélyes fölébreszteni, mint az alvó oroszlánt. A féltékenység különben leggyakrabban nem a szerelem, hanem az egyéni hűség kérdése.

Réz. H. I. Rokokó az a sajátos művészet, mely a tizenharmadik században különösen Franciaországban XV. Lajos alatt divott. A rokokó első sorban díszítő stílus és főképpen belső terek, épületek és butorok díszítésére volt alkalmas. Épületeknél még most is alkalmazzák ezt a stílust, így például a vigszínház ilyen stílusban van építve. 2. Renaissance alatt értjük az emberi műveltség történetének azt a korszakát, mely a középkorból átmenetül szolgál az új korba; ilyen értelemben a renaissance az emberi szellemnek felszabadulását, újjászületését, a gondolat szabadságát jelenti.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Sz. 3927—1898.
tkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósága részéről közhírré tétetik, miszerint Sebesi Ákos segesvári közjegyző végrehajtónak, Bíró S. Mózes zetelaki lakos végrehajtást szenvedő ellen 69 frt 65 kr, a jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó zetelaki 604. tlvben foglalt A+4—23. sorsz. ingatlanokból $\frac{1}{5}$ -öd részben alperes Bíró S. Mózes, $\frac{4}{5}$ -öd részben Bíró Róza Gergely Jánosné, Bíró Mária Dakó Istvánné, Bíró Anna Ilyés Józsefné és kiskoru Bíró János, kiskoru társtulajdonosokat illető jutalékokra, tehát az egész ingatlanokra az 1881. évi LX. t.-cz. 15. §. értelmében egészben 226 frt részletes kikiáltási árban. Továbbá a zetelaki 849. tlvvi A+1. sorsz. fűrészmalmából B. 8. a. Bíró S. Mózeset illető $\frac{5}{85}$ -öd rész

jutalékra 10 frt kikiáltási árban, az eredeti kimutatásban jelzett kikiáltási árakban az **1898. október hó 8-ik napjának** d. e. 9 órakor Zetelaka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. tkvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Sz.-Udvarhelyt, 1898. július hó 9-én.

László Domokos,
kir. törvényszéki egyes bíró.

Sz. 4272—1897.
tkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósága részéről közhírré tétetik, miszerint a sz.-udvarhelyi ev. ref. egyházmegye papi és mesteri árvtár, végrehajthatónak, Szentes József sz.-udvarhelyi lakos végrehajtást szenvedő ellen 36 frt 30 kr s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, a sz.-udvarhelyi 487. sz. tjkben, Szentes Józsefné szül. Szabó Anna nevére irt A + 2/a hrszámú faház és beltelek 1724 frt kikiáltási árban az **1898. évi október hó 36-ik napjának** d. e. 9 órakor a sz.-udvarhelyi tvszék telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőknek el fognak adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. tkvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Sz. Udvarhelyt, 1898. augusztus hó 10-én.

Győrfy Titus,
kir. törvényszéki egyes bíró.

Sz. 3926—1898. tlkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a székelyudvarhelyi Székelyegyleti első takarékpénztár végrehajthatónak Albert Zsigmond farkaslaki lakos végrehajtást szenvedő ellen 140 frt tőke követelés, ennek 1895. évi márczius 6-tól járó 6% kamatai 3 frt 88 kr, óvási 1/3%, váltódíj 28 frt 85 kr eddigi, valamint ezuttal 8 frt 80 krban megállapított, s a négy felmerülő költségekből álló követelése; továbbá az elrendelt csatlakozás folytán az udvarhelymegyei összesített árva-pénztárnak 950 frt tőke, ennek 1885. január 1-től 1896. december végéig 8% kamatai 12 frt 92 kr eddigi költségből álló követelése, az Udvarhelymegyei takarékpénztárnak 180 frt, e. nek 1886. szeptember 24-től járó 6% kamatai, 3 frt 88 kr óvási 1/3% váltódíj és 15 frt 35 kr eddigi költségből álló követelése; az Udvarhelymegyei takarékpénztárnak 1050 frt tőke, ennek 1888. jun. 1-étől járó 6% kamatai 3 forint 10 krajczár óvási 1/3% váltódíj és 14 frt 73 kr eddigi költségből álló követelése, az Udvarhelymegyei takarékpénztárnak 79 frt tőke, ennek 1890. szeptember 20-tól járó 6% kamatai, 3 frt 10 kr óvási, 1/3% váltódíj 17 frt eddigi költségből álló követelése, a Nagyszebeni Albina takaré- és hitelintézetnek 276 frt 50 kr tőke. 138 frt 25 kr után 1889. június 1-től, 138 frt 25 kr után pedig 1889. december 1-től járó 8% kamatai és 23 frt 5 kr eddigi költségből álló követelése s végül a székelyudvarhelyi Zalogkölcson-intézet és betéti pénztárnak 125 frt tőke, ennek 1893. február 20-tól járó 6% kamatai 3 frt 10 kr, óvási 1/3% váltódíj, a 18 frt 10 kr eddigi költségből álló követelése kielégítése végett Albert Zsigmond végrehajtást szenvedőnek tulajdonul felvett, az ezen kir. törvényszék területén fekvő Farkaslaka községi 80. sz. tjkben A + 1. rd. 179, 180. hrsz. a. foglalt 427. 140 □-öl kiterjedésű 36 frtra becsült kert. 2. rd. 496—498, 508, 509a, 509b, 509c. hrsz. a. foglalt összesen 627 □-öl kiterjedésű 18 frtra becsült ház és kert. 3. rd. 855. hrsz. a. foglalt 366 □-öl kiterjedésű 13 frtra becsült szántó. 5. rd. 1102. hrsz. a. foglalt 449 □-öl kiterjedésű 8 frtra becsült szántó. 6. rd. 1337, 1338, 1340. hrsz. a. foglalt összesen 1225 □-öl kiterjedésű 7 frtra becsült legelő és szántó. 7. rd. 1387. hrsz. a. foglalt 682 □-öl kiterjedésű 4 frtra becsült szántó. 8. rd. 1597, 1598. hrsz. a. foglalt 361 □-öl kiterjedésű 4 frtra becsült szántó. 9. rd. 1600, 1601. hrsz. 720 □-öl kiterjedésű 8 frtra becsült szántó. 10. rd. 1646. hrsz. 463 □-öl kiterjedésű 8 frtra becsült szántó. 11. rd. 1869. hrsz. 407 □-öl kiterjedésű 5 frtra becsült szántó. 12. rd. 1960. hrsz. 704 □-öl kiterjedésű 4 frtra becsült szántó. 13. rd. 1989a, 1989b. hrsz. 900 □-öl kiterjedésű 8 frtra becsült szántó. 14. rd. 2048. hrsz. 424 □-öl kiterjedésű 3 frtra becsült szántó. 15. rd. 2050, 2051. hrsz. 479 □-öl kiterjedésű 3 frtra becsült kaszáló. 16. rd. 2086 helyrazi számu 249 négyszög ölkiterjedésű 2 forintra becsült kaszáló. 17. rd. 2251. hrsz. 535 négyszög-öl kiterjedésű 3 frtra becsült szántó. 18. rd. 2774a, 2774b. 2274c, 2774d, 2774é. hr. számu 4 hold 474. □-öl 15 frtra becsült erdő. 19. rd. 3067. hrsz. 513 □-öl kiterjedésű 3 frtra becsült szántó 20. rd. 3250. hrsz. 150 □-öl kiterjedésű 2 frtra becsült szántó. 21. rd. 3356. hrsz. 452 □-öl

kiterjedésű 3 frtra becsült szántó. 22. rd. 3474. hrsz. 498 □-öl kiterjedésű 4 frtra becsült szántó 23. rd. 3494—3496. hrsz. 1460 □-öl kiterjedésű 17 frtra becsült szántó. 24. rd. 3529, 3530. hrsz. a. foglalt 1 hold 412 □-öl kiterjedésű 25 frtra becsült kaszáló és szántó. 25. rd. 3607, 3608. hrsz. 557 □-öl kiterjedésű 6 frt becsértékű kaszáló, szántó 26. rd. 3650. hrsz. a. fgzalt 560 □-öl kiterjedésű 26 frt becsértékű szántó 27. rd. 3688. hrsz. 288 □-öl kiterjedésű 3 frt becsértékű szántó 28. rd. 3761. hrsz. 688 □-öl kiterjedésű 8 frt becsértékű szántó. 29. rd. 3923/2, 3924, 3925. hrsz. 1061 négyszög-öl kiterjedésű 46 frt becsértékű szántó. 30. rd. 3926—3938. hrsz. 340 négyszög-öl kiterjedésű 42 frt becsértékű kaszáló. 31. rd. 4065/1. hrsz. 85 négyszög öl kiterjedésű 7 frt becsértékű szántó. 32. rd. 4196, 4209. hrsz. 1529 négyszög-öl kiterjedésű 12 frt becsértékű kaszáló. 33. 4285. hrsz. 1220 négyszög-öl kiterjedésű 5 frt becsértékű kaszáló. 34. rd. 4331a, 4331b. hrsz. 1 hold 886 négyszög-öl kiterjedésű 12 frt becsértékű erdő. 35. rd. 4420. hrsz. 818 négyszög-öl kiterjedésű 4 frt becsértékű kaszáló. 36. rd. 4591a, 4591b, 4591c. hrsz. 754 négyszög-öl kiterjedésű 3 frt becsértékű kaszáló. 37. 4720, 4721. hrsz. 2 h. 1567 négyszög-öl kiterjedésű 17 frt becsértékű erdő. 38. rd. 4830. hrsz. 1067 négyszög-öl kiterjedésű 4 frt becsértékű kaszáló. 39. rd. 5068. 5073. hrsz. 1 hold 719 négyszög-öl kiterjedésű 9 frt becsértékű kaszáló. 40. rd. 5349. hrsz. 396 négyszög-öl kiterjedésű 2 frt becsértékű kaszáló. 42. rd. 6633. hrsz. 229 négyszög-öl kiterjedésű 2 frt becsértékű kaszáló. 43. rd. 6758. hrsz. 260 négyszög-öl kiterjedésű 3 frt becsértékű szántó. 44. rd. 6784. hrsz. 277 négyszög-öl kiterjedésű 2 frt becsértékű szántó. 45. rd. 6916. hrsz. 703 négyszög öl kiterjedésű 8 frt becsértékű szántó. 47. rd. 7235. hrsz. 612. négyszög-öl kiterjedésű 3 frt becsértékű szántó. 49. rd. 7607. hrsz. 367 négyszög-öl kiterjedésű 6 frt becsértékű szántó, összesen 437 frt becsértékben, mely összeg egyszersmind kikiáltási ár is, az **1898. évi október hó 7-ik napján d. e. 9 órakor** Farkaslaka községében a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek el fognak adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 10% készpénzben, vagy óvadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. tkvi hatóságnál megtekinthetők. A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1898. július hó 9.

László Domokos,
királyi törvényszéki egyesbíró.

Sz. 3-20—1897.
tkvi.

Hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósága részéről közhírré tétetik, miszerint a székelyegyleti első takarékpénztár végrehajthatónak, Cseresnyés Lidia Zsombori Zsigmondné parajdi lakos végrehajtást szenvedő ellen, 400 frt s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, a parajdi 117. sz. tjkben alperes, Cseresnyés Lidia Zsombori Zsigmondné nevére 8/16-od, társtulajdonos Zsombori Julia Szőcs Györgyné nevére 1/16-od, Zsombori Dénes nevére 1/16-od, Zsombori Lidia ifj. Mester Mihályné nevére 1/16-od, Zsombori Rebeka nevére 1/16-od, Zsombori Sándor nevére 1/16-od, Zsombori Béniam nevére 1/16-od, Zsombori Zsuzsa kkoru nevére 1/16-od, Zsombori Amália nevére 1/16-od részben irt A + 320a, 320b hrsz. faház beltelek 160 frt, 1425. hrsz. szántó 2 frt, 1427. 2 frt, 1436., 1437a, 1437b. 23 frt, 1443. 7 frt, 1487., 1493. 6 frt, 1793. 3 frt, 3239 2 frt, 3575., 3576. 3 frt, 3833. 2 frt, 3934. 1 frt, 4541. 5 frt, 4688/1. 7 frt, 4702/2, 4 frt, 4838. 3 frt, 4907. 8 frt, 5931., 4932. 10 frt, 5596. 1 frt, 6194., 6195 5 frt, 6244b, 6245b 4 frt, 6265. 3 frt, 6307. 3 frt, 6313. hrszámu szántó 6 frt kikiáltási árban az 1818. évi LX. t. cz. 156. §. értelmében az **1898. évi október hó 5-ik napjának** d. e. 9 órakor Parajd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. tlkvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Sz.-Udvarhelyt, 1898. július hó 5-én.

László Domokos,
kir. törvényszéki egyes bíró.

Sz. 728—1898.

Udvarhelyvármegye főispánja.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegyében a tiszti-főügyési állás — lemondás folytán — üresedésbe jön.

Ezen állással évi 1278 frt fizetés és 200 frt lakpénz jár.

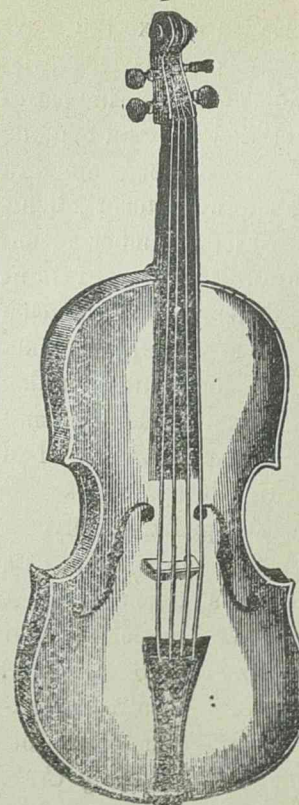
Felhivom pályázni óhajtókat, hogy az 1883. évi I-só törvényczikkben előirt okmányokkal felszerelt pályázati kéréseiket hozzám **folyó év október hó 4-éig** adják be.

Székely-Udvarhely, 1898. szeptember hó 4.

Gróf Haller János,
főispán.

Stowasser János

esász. és kir. udvari hangszergyáros.
Egyesegyedül szabadalmazott. javított **tárogató** feltalálója.
Budapest. II., Lánczhid-utca 5.

Hegedűk 3, 4, 5, 6, 8 frttől feljebb.

Kijátszott régi mester-hegedűk 20, 25, 30, 40 frttől feljebb.

Gordonkák 8, 10, 12, 15 frttől feljebb.

Czimbalmok erőteljes csengő hanggal 35 frttől 300 frtig.

Tárogató ősi magyar hangszer. **Szárnykürtök és trombiták** 14, 18 és 20 frt.

Harmonikák erős orgonahanggal 3, 4, 5, 6, 8 frttől feljebb.

Hegedű vonóval és tokkal 8 frt.

Javítások pontosan és legolcsóbb árban eszközöltetnek.

Zenekarok részére szükséges hangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítanak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Harmonikákról külön árjegyzék kéréndő.

Lapunk könyvnyomdájába egy jó háztól való fiu tanulónak felvétetik.

A „Nemzeti” Baleset-biztosító Részvénytársaság

Budapesten (Erzsébet-körut 13.)

biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, ngymint egyes egyéneket (polgár és katona), **gyári és malomalkalmazottakat** (munkások és tisztviselők, valamint bárkit, hivatása teljesítése közben, vagy azon kívül, utazása alatt, vadászaton vagy bármely más alkalmalmmal érhető baleset ellen, a legszabadelvűbb biztosítási feltételek és a legjutányosabb díjtételek mellett.

Közelebbi felvilágosítást a legkézségesebben nyújt: a Nemzeti, az Első magyar ált. biztosító, a Magyar-Francia és a Belső biztosító minden fő- és ügyőné sége az ország bármely helyiségében. Megbízható ügyes üzletszerzők felvétetnek.

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat mellett mindenféle kombináció szerint az ember életére

Életbiztosítás orvosi vizsgálat nélkül (népbiztosítás)

heti díjfizetéssel 10 fillértől kezdődőleg! (Haláleseti, el-érési, kiházasítási és gyermek biztosítás)